Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B**

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 951/2007 НА КОМИСИЯТА

от 9 август 2007 година

за установяване на правила за прилагане на програмите за трансгранично сътрудничество, финансирани в рамките на Регламент (ЕО) № 1638/2006 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общи разпоредби за създаване на Европейски инструмент за добросъседство и партньорство

(ОВ L 210, 10.8.2007 г., стр. 10)

Изменен със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Регламент за изпълнение (ЕС) № 435/2011 на Комисията от 5 май 2011 година	L 118	1	6.5.2011 г.
►**M2**	Регламент за изпълнение (ЕС) № 1343/2014 на Комисията от 17 декември 2014 година	L 363	75	18.12.2014 г.
►**M3**	Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2011 на Комисията от 9 ноември 2017 година	L 292	55	10.11.2017 г.

▼B

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 951/2007 НА КОМИСИЯТА

от 9 август 2007 година

за установяване на правила за прилагане на програмите за трансгранично сътрудничество, финансирани в рамките на Регламент (ЕО) № 1638/2006 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общи разпоредби за създаване на Европейски инструмент за добросъседство и партньорство

ГЛАВА I

ВЪВЕДЕНИЕ

Член 1

Предмет и приложно поле

Настоящият регламент установява правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1638/2006 по отношение на програмите за трансгранично сътрудничество.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „техническа помощ“: действия по подготовката, управлението, мониторинга, оценката, информацията, одита и контрола, както и евентуални дейности за засилване на необходимия административен капацитет, с цел изпълнението на съвместните оперативни програми;

2) „бенефициер“: субектът, който подписва договор за субсидиране със съвместния орган за управление и който носи цялата юридическа и финансова отговорност за изпълнението на проекта пред споменатия орган; той получава финансовите средства от съвместния орган за управление и осигурява управлението и евентуалното разпределение съгласно установените договорености с партньорите му; той е единственият отговорен орган пред съвместния орган за управление, пред който се отчита пряко за оперативния и финансов напредък на дейностите;

3) „изпълнител“: субектът, който подписва договор за предоставяне на услуги, извършване на работа или на доставки със съвместния орган за управление и който носи цялата юридическа и финансова отговорност за изпълнението на този договор пред съвместния орган за управление;

4) „стратегически документ“: документът, предвиден в член 7, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1638/2006, който установява, освен всичко друго, списъка със съвместни оперативни програми, примерния многогодишен бюджет и допустимите териториални единици за всяка една програма;

5) „участващи държави“: всички държави-членки и държави партньори, които участват в съвместната оперативна програма;

6) „държави партньори“: държавите и териториите, изброени в приложението към Регламент (ЕО) № 1638/2006;

7) „мащабни проекти“: проектите, които включват сбор от работа, дейности или услуги, предназначени да изпълняват неделима точно определена функция, в които са заложени ясно определени цели в общ интерес, за да се осъществят трансграничните инвестиции;

▼B

8) „собствени ресурси на участваща държава в съвместната оперативна програма“: финансовите ресурси от централния, регионалния или местния бюджет на участващите държави;

9) „оперативни последващи действия по проектите“: последващите действия по финансираните от програмата дейности според метода на цикъла на управление на проектите, от планирането през техническия мониторинг на прилагането към оценката.

ГЛАВА II

ОСНОВНИ ДОКУМЕНТИ

РАЗДЕЛ 1

Съвместни оперативни програми

Член 3

Подготовка на съвместните оперативни програми

Всяка съвместна оперативна програма се определя по взаимно споразумение на всички участващи държави в съответствие с Регламент (ЕО) № 1638/2006, със стратегическия документ и с настоящия регламент.

Член 4

Съдържание на съвместните оперативни програми

Всяка съвместна оперативна програма описва целите, приоритетите и мерките, свързани с действията, които ще бъдат предприети, и изяснява съвместимостта им с други двустранни и многостранни програми, текущи или предвидени във въпросните държави и региони, а именно в рамките на финансираните от Европейския съюз програми.

По-специално всяка съвместна оперативна програма:

а) посочва териториални единици, включително евентуалните гранични региони, които отговарят на условията за локализиране на проекти, финансирани от програмата, както са определени в Регламент (ЕО) № 1638/2006 и стратегическия документ;

б) определя условията за участие в програмите за граничните региони на трети държави, които не са обхванати от Регламент (ЕО) № 1638/2006, но са допуснати да участват в сътрудничеството въз основа на стратегическия документ;

в) определя приоритетите и мерките, които отговарят на заложените в стратегическия документ цели;

г) посочва състава на съвместния мониторингов комитет съгласно разпоредбите на член 11 от настоящия регламент;

д) посочва избрания от участващите държави орган, който ще поеме функцията на съвместен орган за управление;

е) описва структурата, която ще бъде създадена от съвместния орган за управление за целите на управлението на програмата съгласно членове 14, 15, 16 и 17 от настоящия регламент. Това описание трябва да бъде достатъчно подробно, така че да предостави разумна гаранция на Комисията, що се касае до създаването на ефективен и ефикасен вътрешен контрол, основан на най-добрите международни практики;

▼B

ж) включва финансова таблица с описание на прогнозираното годишно разпределение на задълженията и плащанията за програмата, установено в зависимост от приоритетите, която определя точно отпуснатите суми за техническа помощ;

з) определя методите за изпълнение на програмата в съответствие с договорните процедури, посочени в член 23 от настоящия регламент;

и) определя примерно предвиден работен график за започването на процедурите и избора на проектите, които да бъдат финансирани;

й) описва евентуалните регулаторни задължения относно проучванията на въздействието върху околната среда и определя примерно предвиден график за извършване на тези проучвания;

к) определя езика или езиците, приет(и) от програмата;

л) включва план за информиране и комуникация съгласно член 42.

Посочената във втора алинея, буква ж) таблица дава информация за приноса на Европейската общност и за разпределението на примерните и предвидени суми, които Комисията следва да отпуска всяка година до 2013 г. (като сумите за периода 2011—2013 г. трябва да бъдат потвърдени в Примерната програма за 2011—2013 г.). Примерните суми, предвидени за съфинансиране от собствени средства на участващите държави, също се посочват в тази таблица.

За целите на втора алинея, буква з) проектите, финансирани в рамките на програмата, по принцип се избират след процедури с покана за представяне на предложения. Независимо от това участващите държави могат също така, при съгласие от страна на Европейската комисия, да посочат по взаимно съгласие мащабни проекти за трансгранични инвестиции, които не са предмет на покани за представяне на предложения: в такъв случай тези проекти трябва специално да се посочат в програмата и за тях да бъде взето решение по-късно от страна на съвместния мониторингов комитет, посочен в членове 11—13, при условие че съответстват на приоритетите и мерките на програмата и че е предвиден специален бюджет за тази цел.

Член 5

Приемане на съвместна оперативна програма

1. Всяка съвместна оперативна програма се представя на Комисията от съвместния орган за управление след получаване на изричното съгласие на всички държави, които са участвали и допринесли за подготовката на програмата.

2. Комисията разглежда съвместната оперативна програма с цел да провери дали съдържа всички елементи, посочени в член 4, и по-конкретно:

а) като направи оценка на съответствието със стратегическия документ;

б) като провери основателността на анализа и последователността между анализа и предложените приоритети и мерки, както и последователността ѝ с другите двустранни и многостранни програми, текущи или които са предвидени в обхванатите от програмата региони;

▼B

в) като провери съответствието на програмата с приложимото законодателство на Общността;

г) като провери дали евентуално необходимите проучвания на въздействието върху околната среда са били проведени или е предвидено да бъдат проведени преди изпълнението на предложените проекти;

д) като се убеди в съвместимостта на финансовата таблица с програмата, по-конкретно що се отнася до сумите, за които е предвидено да бъдат отпуснати от Комисията;

е) като се убеди в капацитета за мениджмънт на съвместния орган за управление по отношение на обема, съдържанието и сложността на предвидените в програмата операции. По-конкретно Комисията проверява дали съвместният орган за управление разполага с човешки ресурси, изцяло предвидени за програмата, които да бъдат квалифицирани и достатъчно като брой, с необходимите компютризирани средства за управление и счетоводство, както и с финансова система, която да съответства на съответното законодателство на Общността. Тази проверка може да се извърши чрез *ex ante* одит на място, ако Комисията сметне за необходимо;

ж) като се убеди, че съвместният орган за управление е предвидил и внедрил задоволителни системи за вътрешен контрол и одит, основани на най-добрите международни практики.

3. След като разгледа съвместната оперативна програма, Комисията може да прикани участващите държави да предоставят допълнителна информация или при необходимост да изменят определени точки.

4. Приемането на съвместна оперативна програма представлява *ex ante* акредитация от страна на Комисията на структурите за управление и контрол, създадени от съвместния орган за управление.

5. Всяка съвместна оперативна програма се приема по решение на Комисията за целия ѝ срок на действие.

Член 6

Мониторинг и оценка на съвместната оперативна програма

1. Мониторингът и оценката на всяка съвместна оперативна програма имат за цел да подобрят качеството, ефективността и последователността на изпълнението ѝ. Резултатите от оценките се вземат предвид при съставянето на следващото планиране.

2. В рамките на преразглеждането на съвместната оперативна програма се извършва междинна оценка на програмата в съответствие със стратегическия документ.

Тази оценка се извършва от Комисията, а резултатите от нея, които се съобщават на съвместния мониторингов комитет и на съвместния орган за управление на програмата, могат да доведат до внасяне на корекции в примерното планиране.

3. Освен междинната оценка, Комисията може да извърши оценка на съвместната оперативна програма или на част от нея във всеки един момент.

▼B

4. През годината, която следва края на фазата на изпълнение на проектите, финансирани от съвместната оперативна програма, Комисията извършва *ex post* оценка на програмата.

Член 7

Преразглеждане на съвместните оперативни програми

1. Корекции във финансовата таблица на съвместната оперативна програма, които се отнасят до прехвърляне на средства на Общността от един приоритет към друг, в максимален размер 20 % от първоначално предвидените суми за всеки приоритет, могат да се извършват пряко от съвместния орган за управление с изричното съгласие на съвместния мониторингов комитет. Съвместният орган за управление съобщава всяко такова изменение на Комисията.

Това правило може да се прилага към техническата помощ, финансирана от отпусканите от Общността суми, само след като Комисията предварително е дала писмено разрешение за това.

2. След мотивирано искане на съвместния мониторингов комитет или по инициатива на Комисията и със съгласието на съвместния мониторингов комитет съвместните оперативни програми могат да бъдат преразглеждани и ако е необходимо, да бъдат изменяни в следните случаи:

а) с цел да се отчетат важни социално-икономически промени или съществени изменения на общностните, националните или регионалните приоритети на територията, обхваната от програмата;

б) в резултат на трудности при прилагането, които водят до съществени забавяния на изпълнението;

в) при прехвърляне на средства на Общността от един приоритет към друг извън рамките на гъвкавостта, посочена в параграф 1 от настоящия член;

г) в резултат на посочените в член 6, параграфи 2 и 3, оценки;

д) при евентуално спиране на програмата в съответствие с член 44.

3. Внасянето на изменения в дадена съвместна оперативна програма в случаите, посочени в параграф 2, се приема по решение на Комисията и изисква сключването на анекс към финансовото споразумение, посочено в член 10.

Член 8

Използване на езици

1. Всяка съвместна оперативна програма използва като работен език в структурите си на управление един или повече от официалните езици на Европейския съюз.

2. За да се вземе предвид аспектът на партньорство в програмите, бенефициерите на проектите могат да внесат пред съвместния орган за управление документите за техния проект на националния им език, при условие че тази възможност е специално упомената в програмата и съвместният мониторингов комитет предвижда да създаде чрез съвместния орган за управление необходимите средства за писмен и устен превод.

▼B

3. Предвиждат се разходи за писмен и устен превод на всички езици, използвани в програмата:

а) на равнище съвместна оперативна програма — от бюджета за техническа помощ;

б) на равнище проекти — от бюджета на всеки отделен проект.

Член 9

Начална фаза на съвместните оперативни програми

1. След като съвместната оперативна програма бъде приета с решение на Комисията, програмата незабавно започва да се изпълнява в държавите-членки със средствата на Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, отпускани за трансграничното сътрудничество по ред 1 Б от Финансовата перспектива (Междуинституционално споразумение 2006/C 139/01) ([1]). Освен това могат да бъдат предприети необходимите съвместни действия за започването на програмата, и по-специално:

а) съвместният орган за управление и съвместният технически секретариат започват да изпълняват функциите си;

б) първите заседания на съвместния мониторингов комитет, включително представителите на държавите партньори, които все още не са подписали финансовото споразумение;

в) подготовката и започването на тръжната процедура или процедурата за покана за представяне на предложения, при необходимост с отлагателна клауза за подписването на финансовото споразумение.

2. Посоченото в параграф 1 решение на Комисията е приложимо към всяка държава партньор по програмата от момента на сключване на финансовото споразумение съгласно член 10.

РАЗДЕЛ 2

Финансово споразумение

Член 10

Подписване на финансовото споразумение

1. Комисията подписва финансово споразумение с всяка държава партньор във въпросната съвместна оперативна програма. Определеният съвместен орган за управление в рамките на дадена съвместна оперативна програма може също да подпише финансовото споразумение.

2. Приетата от Комисията съвместна оперативна програма съставлява техническо приложение към финансовото споразумение.

3. Всяко финансово споразумение се сключва най-късно преди края на годината, която следва годината на решението на Комисията за приемане на съвместната оперативна програма („правило N+1“).

([1]) Междуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина и доброто финансово управление (ОВ C 139, 14.6.2006 г., стр. 1).

▼B

4. В случай че споразумението не е сключено в предвидения срок, съвместната оперативна програма не може да започне да се изпълнява по отношение на външния ѝ съставен елемент с въпросната държава партньор.

Когато дадена програма включва няколко държави партньори, изпълнението ѝ може да започне от момента на подписване на финансовото споразумение с всяка една от тях.

5. В случаите, когато нито една от държавите партньори не подпише финансовото споразумение в предвидения срок, външният съставен елемент на съвместната оперативна програма става недействителен и се прилагат условията, посочени в член 44, параграфи 3 и 4.

ГЛАВА III

СТРУКТУРИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

РАЗДЕЛ 1

Съвместен мониторингов комитет

Член 11

Състав на съвместния мониторингов комитет

1. Съвместният мониторингов комитет включва упълномощените представители на всяка участваща държава за вземане на решения, свързани със съвместната оперативна програма в рамките на правомощията на комитета. Членовете му се упълномощават служебно, а не лично, в качеството им на представители на съответната държава. Комитетът включва също така председател и секретар. Секретарят се избира от членовете на съвместния орган за управление.

2. Освен надлежно упълномощените представители, важно е участващите държави да осигурят адекватно представителство на гражданското общество (местни власти, икономически и социални партньори, гражданско общество), така че да се гарантира тясно сътрудничество между отделните държави, които получават средства, за целите на осъществяването на съвместната оперативна програма.

3. За всяко заседание на съвместния мониторингов комитет, освен на участниците, покана се изпраща и на Комисията, след което тя трябва да бъде информирана за резултатите. Тя може да участва изцяло или частично във всяко заседание на комитета по своя собствена инициатива в качеството си на наблюдател и без право на вземане на решение.

Член 12

Функциониране на съвместния мониторингов комитет

1. Упълномощените членове на съвместния мониторингов комитет приемат единодушно свой процедурен правилник.

▼B

2. Съвместният мониторингов комитет взема решенията си с консенсус. Въпреки това в определени случаи може да прибягва до гласуване, а именно при окончателния избор на проектите и отпусканите за тях субсидии. При гласуване всяка държава има един глас, независимо от броя на представителите ѝ.

3. Упълномощените представители избират председател. Комитетът може да реши да възложи функцията на председателя на представител от съвместния орган за управление или на друго външно лице.

Председателят на съвместния мониторингов комитет изпълнява функцията на арбитър и председателства дебатите. Той запазва правото си на глас, освен когато функцията на председател се изпълнява от представител от съвместния орган за управление или от друго външно лице. Тогава председателят няма право на глас.

4. Съвместният мониторингов комитет заседава толкова пъти, колкото е необходимо, и най-малко веднъж годишно. Свиква се от председателя му по искане на съвместния орган за управление или по мотивирано искане на един от упълномощените му членове или на Комисията. Комитетът може да взема решения и в писмен вид чрез сезиране от председателя, от съвместния орган за управление или от една от участващите държави. При несъгласие всяка една от държавите може да поиска преразглеждане на заседание.

5. След всяко заседание на съвместния мониторингов комитет се изготвя протокол, който се подписва от председателя и секретаря. Този протокол се изпраща на всички членове на комитета и на Комисията.

Член 13

Функции на съвместния мониторингов комитет

Комитетът изпълнява следните функции по отношение на съвместната оперативна програма:

а) утвърждава работната програма на съвместния орган за управление;

б) взема решение за обема и разпределението на ресурсите на програмата за техническата помощ и човешките ресурси;

в) на всяко едно от заседанията си разглежда приетите от съвместния орган за управление актове;

г) назначава изборните комитети за проектите;

д) взема решения за изборните критерии за проектите и приема окончателния избор на проектите и отпусканите за тях субсидии;

е) на всяко свое заседание и въз основа на внесените от съвместния орган за управление документи оценява и проследява постигнатия напредък с оглед постигане на целите на съвместната оперативна програма;

ж) разглежда всички представени от съвместния орган за управление доклади и при необходимост взема целесъобразни мерки;

▼B

з) извършва преглед на случаите на спорно възстановяване на суми, за които съвместният орган за управление е подал сигнал.

В случаите, когато съвместният мониторингов комитет, като взема решенията, посочени в първи параграф, буква д), реши да не изпълни всички или част от препоръките на изборния комитет, той трябва да мотивира решението си в писмена форма. След това решението се предава от съвместния орган за управление на Комисията за предварително съгласие. Комисията съобщава становището си на съвместния орган за управление в срок от 15 работни дни.

Съвместният орган за управление изпълнява функциите си съгласно съществуващите правилници и разпоредби. Съвместният орган за управление е длъжен да следи дали решенията на комитета за мониторинг са в съответствие с тези правила.

РАЗДЕЛ 2

Съвместен орган за управление

Член 14

Организация на съвместния орган за управление

1. По принцип съвместният орган за управление е орган по публичното право на национално, регионално или местно равнище. Съвместният орган за управление може също така да бъде орган по частното право, на който е възложена задача да служи на обществото.

Този орган трябва да представи достатъчна финансова гаранция и да спазва разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета [1], и по-специално член 54 от него, и Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002 на Комисията [2], и по-специално членове 38, 39 и 41 от него.

2. Участващите държави възлагат на съвместния орган за управление задачите по изпълнението на съвместната оперативна програма, които са им възложени в рамките на управлението на програмата. Държавите отговарят в рамките на съвместния мониторингов комитет за контрола върху използването на средствата в съответствие с приложимите към управлението на програмата правила и принципи.

3. Функционирането на съвместния орган за управление може да се финансира от отпусканите за техническа помощ средства по линия на финансирането от Общността, както и чрез съфинансирането, а именно чрез вноски в натура, както е посочено в член 19, параграф 3.

4. Отчетите, които изготвя съвместният орган за управление всяка година, подлежат на външен *ex post* одит, който се провежда от независим орган, като посочения в член 31.

5. Организацията на съвместния орган за управление се основава на най-добрите международни практики в областта на управлението и вътрешния контрол, като се използват системи за управление и вътрешен контрол, адаптирани към изпълнението на задачите му, така че да се гарантира законността, редовността и доброто финансово управление на операциите му.

[1] ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1.
[2] ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 1.

▼B

По-специално функциите на оперативното управление и функциите на финансовото управление са независимо организирани в съвместния орган за управление. Функцията на възложител и функцията на счетоводител са разделени една от друга и са несъвместими помежду си.

6. Съвместният орган за управление разполага със служба за вътрешен одит, която е независима от службите, осигуряващи възлагането, счетоводните и управленските функции.

7. Съвместният орган за управление въвежда процедури, с които да гарантира основателността и редовността на декларираните разходи по програмата, както и надеждна и компютризирана счетоводна и мониторингова система и система за финансова информация.

8. Съвместният орган за управление следи по-специално дали се спазват условията и сроковете за плащане по договорите за субсидии и договорите, които подписва с трети лица. Той гарантира чрез адекватни процедури за проверка, че средствата, отпуснати като субсидии и по договорите, се използват единствено за целите, за които са били отпуснати.

Той използва обща система за водене на отчетността и административен и финансов мониторинг на субсидиите и договорите (обмен на кореспонденция, мониторинг или напомнителни писма, приемане на доклади и др.).

9. Съвместният орган за управление незабавно известява Комисията и съвместния мониторингов комитет при промяна на тези процедури или на своята организация, или за всякакво друго обстоятелство, което би могло да засегне изпълнението на програмата.

10. Съвместният орган за управление, както и отделните бенефициери, изпълнители и партньори по договорите, които той подписва за изпълнението на проектите, подлежи(ат) на проверки от страна на Комисията, Сметната палата на Европейските общности и Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Член 15

Функции на съвместния орган за управление

1. Съвместният орган за управление отговаря за управлението и изпълнението на съвместната оперативна програма, включително техническата помощ, при съблюдаване на принципа за добро финансово управление в съответствие с принципите за пестеливост, ефикасност и ефективност, и провежда необходимия контрол съгласно реда и условията, предвидени в приложимото законодателство.

2. Задачите на съвместния орган за управление включват по-специално:

а) организацията и секретариата на заседанията на съвместния мониторингов комитет, включително изготвянето на протоколите от заседанията;

б) подготовката на подробен годишен бюджет за програмата и исканията за отпускане на необходимите средства от Европейската комисия;

▼B

в) изготвянето на годишни оперативни и финансови доклади и предаването им на съвместния мониторингов комитет и на Комисията;

г) провеждането от службата за вътрешен одит на програма за одит на вътрешните потоци и за доброто прилагане на процедурите в съвместния орган за управление; годишните доклади от вътрешния одит задължително се предават на съвместния мониторингов комитет и на Комисията;

д) публикуването, след одобрение на съвместния мониторингов комитет, на покани за представяне на оферти и покани за представяне на предложения за избор на проекти;

е) приемането на кандидатури и организацията, председателството и секретариата на изборните комитети, както и предаването на съвместния мониторингов комитет и на Комисията на доклади, които включват препоръки на изборните комитети;

ж) сключването на свързани с отделните проекти договори с бенефициерите и изпълнителите след избирането на проекти от съвместния мониторингов комитет;

з) оперативен мониторинг и финансово управление на проектите;

и) незабавно информиране на съвместния мониторингов комитет за всички случаи на спорно възстановяване;

й) провеждане на различни проучвания за въздействието върху околната среда във връзка с програмата;

к) провеждането на плана за информиране и прозрачност съгласно член 42.

Член 16

Съвместен технически секретариат

1. Всеки съвместен орган за управление, със съгласието на съвместния мониторингов комитет, може да бъде подпомаган в ежедневната му дейност по операциите на съвместната оперативна програма от съвместен технически секретариат, който разполага с необходимите средства.

Функционирането на съвместния технически секретариат се финансира със средствата, отпускани за техническа помощ.

2. Съвместният технически секретариат може, при необходимост, да разполага с малки офиси в участващите държави, за да информира потенциалните бенефициери в съответните държави за дейностите, предвидени в рамките на програмата.

Член 17

Принцип на приемственост

В случаите, в които съществуващ съвместен орган за управление, който разполага с одобрени от Комисията инструменти за управлението на текущи или предишни програми, бъде повторно назначен за управлението на съвместна оперативна програма, не е необходимо да се променя съществуващата организация на този съвместен орган за управление, ако инструментите в сила отговарят на изискванията на настоящия регламент.

▼B

ГЛАВА IV

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

РАЗДЕЛ 1

Финансиране

Член 18

Техническа помощ, финансирана чрез принос на Общността

Техническата помощ, допустима за финансиране от Общността, може да бъде най-много 10 % от общия принос на Общността за съвместната оперативна програма.

Въпреки това за всеки отделен случай и въз основа на основателна аргументация за равнището на направените разходи в продължение на предходните години на изпълнение и прогнозираните и оправдани нужди на програмата е възможно по време на преразглеждането на програмата да се предвиди увеличаване на първоначално определените за програмата суми за техническа помощ.

Член 19

Източници на съфинансиране

1. Съфинансирането се осъществява чрез собствени ресурси на държавите или органите, които участват в една съвместна оперативна програма.

2. Участващите държави имат право сами да определят произхода, размера и разпределението по цели и приоритети на съфинансирането в рамките на една съвместна оперативна програма.

3. Вноските в натура от съвместния орган за управление могат, след предварително дадено съгласие от Комисията, да се считат като съфинансиране. Това трябва изрично да се упомене в документа за програмата.

Член 20

Ставка на съфинансиране

1. Съфинансирането представлява минимум 10 % от размера на приноса на Общността в съвместната оперативна програма, извън сумата за техническа помощ, финансирана от приноса на Общността.

2. Съфинансирането се разпределя по възможност балансирано за срока на програмата, така че минималното равнище от 10 % да бъде постигнато в края на програмата.

Член 21

Банкова сметка на съвместната оперативна програма и лихви от предварително финансиране

1. Службата, която води счетоводството в съвместния орган за управление открива и управлява една-единствена банкова сметка в евро, която се използва за целите на програмата. Тази банкова сметка се управлява само със съвместния подпис на възложителя и счетоводителя от съвместния орган за управление.

▼B

2. В случай че банковата сметка носи лихви, натрупаните при внасянето на предварително финансиране лихви се използват за целите на въпросната съвместна оперативна програма и се декларират пред Комисията в посочения в член 32 окончателен доклад.

Член 22

Счетоводство на съвместната оперативна програма

Счетоводството на съвместната оперативна програма се води от службата на съвместния орган за управление, която отговаря за финансовите операции. Счетоводството е независимо и се води отделно, като обхваща единствено операциите, свързани със съвместната оперативна програма. Чрез него се извършва аналитичен мониторинг на програмата по цел, приоритет и мярка.

Операциите по съвместяване на това счетоводство със салдото на банковата сметка на програмата се представят от съвместния орган за управление на съвместния мониторингов комитет за програмата и на Комисията, в подкрепа на годишния доклад и на всяко искане за допълнително предварително финансиране.

Член 23

Договорни процедури

1. Договорните процедури за поръчките и необходимите субсидии за изпълнението на съвместната оперативна програма от съвместния орган за управление са тези, които се прилагат към външните действия, посочени в членове от 162 до 170 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 и членове от 231 до 256 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2342/2002.

Приложимите процедури, както и стандартните документи и съответните модели на договори, са описаните в Практическото ръководство на договорните процедури към външните действия и приложенията към него, които са в сила към момента на обявяване на поръчките или поканите за представяне на предложения.

2. Правилата за допустимост за участие в процедурите за покани за представяне на оферти и покани за представяне на предложения са посочени в член 14 от Регламент (ЕО) № 1638/2006 в съответствие с членове 40 и 41 от настоящия регламент.

3. Тези разпоредби се прилагат към цялата географска зона на програмата, както към територията на държавите-членки, така и към територията на държавите партньори.

РАЗДЕЛ 2

Плащания

Член 24

Годишни задължения на Комисията

Освен първоначалното бюджетно задължение, което поема с решението за приемане на съвместната оперативна програма, ежегодно Комисията поема съответното бюджетно задължение най-късно до 31 март от въпросната година. Размерът на това задължение се определя в зависимост от финансовата таблица,

▼B

която описва прогнозираното годишно разпределение в съвместната оперативна програма, в зависимост от напредъка на програмата и в рамките на наличните средства. Комисията информира съвместния орган за управление за точната дата, на която е поето годишното задължение.

Член 25

Общи правила за плащанията

1. Всяко плащане на принос от Общността се извършва от Комисията в рамките на наличните средства. Комисията автоматично прехвърля всяко плащане на съвместния орган за управление по най-стария годишен дял от задължението до пълното изчерпване на сумата от този дял. След пълното изчерпване на сумата на най-стария годишен дял от задължението може да започне да се използва следващият дял.

2. Плащанията се извършват в еуро по банковата сметка на съвместната оперативна програма.

3. Плащанията могат да бъдат под формата на предварително финансиране или окончателно салдо.

Член 26

Предварително финансиране

1. Всяка година, след като съвместният орган за управление е бил известен за годишното задължение, той може да поиска като предварително финансиране максимум 80 % от приноса на Общността за финансирането на текущата бюджетна година.

От втората година на съвместната оперативна програма към искането за предварително финансиране трябва да се приложи предварителния финансов годишен доклад, обхващащ всички разходи и приходи през предходната година, който все още не е одобрен с доклад от външен одит, придружен от предвиден бюджет на задълженията и разходите на съвместния орган за управление за следващата година.

След като прегледа този доклад и след като направи оценка на реалните нужди от финансиране на програмата и провери наличните средства, Комисията извършва плащането на цялото или на част от исканото предварително финансиране.

2. През годината съвместният орган за управление може да поиска изплащането на цялото или на част от салдото от годишния принос на Общността като допълнително предварително финансиране.

Съвместният орган за управление подкрепя искането си с междинен финансов доклад, за да докаже, че реално направените разходи или разходите, които ще бъдат направени по прогнозиран начин през годината, надвишават предишните предварителни финансирания.

Това допълнително плащане съставлява допълнително предварително финансиране, освен ако не е одобрено с доклад за външен одит.

▼B

3. През второто шестмесечие на всяка година от изпълнението на програмата Комисията извършва клиринг на предишните предварителни финансирания според реално направените и допустими разходи, така както са одобрени в годишния доклад за външен одит, посочен в член 31.

Въз основа на резултатите от горепосочения клиринг Комисията извършва при необходимост съответните финансови корекции.

▼M2

Член 26а

Финансови корекции от страна на съвместния орган за управление

1. Съвместният орган за управление на първо място носи отговорност за предотвратяването и разследването на нередностите и за извършването на необходимите финансови корекции и събирането на вземания.

Съвместният орган за управление прави финансовите корекции, необходими във връзка с единични нередности, открити в проектите или техническата помощ. Финансовите корекции се изразяват в отмяна на цялото участие на Съюза или на част от него за даден проект или за техническа помощ. Съвместният орган за управление взема предвид характера и сериозността на нередностите и финансовата загуба и прилага пропорционална финансова корекция. Критериите за определяне на степента на финансовата корекция, която да бъде приложена, и критериите за прилагане на единни ставки или екстраполирана финансова корекция могат да бъдат критериите, приети в съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 ([1]), и по-специално член 144, както и съдържащите се в решението на Комисията от 19 декември 2013 ([2]). Финансовите корекции се вписват в годишните отчети от съвместния орган за управление за счетоводната година, през която е взето решението за отмяна.

2. Отменено в съответствие с параграф 1 участие на Съюза може да бъде повторно използвано в рамките на съответната програма при условията, посочени в параграф 3. Преразпределянето на посочените средства на програмата се извършва в съответствие *inter alia* с членове 7, 13, 18 и 43.

3. Отменено в съответствие с параграф 1 участие не може да бъде повторно използвано за проекта, който е предмет на финансова корекция, или за проекти, избрани чрез покани за представяне на предложения.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 320).

([2]) Решение на Комисията от 19 декември 2013 г. за установяване и одобряване на насоките за определяне на финансовите корекции от страна на Комисията по отношение на разходите, финансирани от Съюза в рамките на споделеното управление, в случаите на неспазване на правилата за възлагане на обществени поръчки (C(2013) 9527).

▼B

Член 27

Възстановяване

1. Съвместният орган за управление отговаря за възстановяването на неоправданите или недопустими разходи и за връщането на Комисията на възстановените суми пропорционално на приноса ѝ в програмата.

В случай че при приемането на окончателен доклад или след извършена проверка или одит недопустимите разходи, които вече са били предмет на плащане, са определени, съвместният орган за управление изготвя нареждания за възстановяване към въпросните бенефициери и изпълнители.

2. В случай че възстановяването се отнася до дълг на бенефициер, изпълнител или партньор, установен в държава-членка, или съвместният орган за управление не успее да получи възстановяването на тези разходи в срок от една година след издаването на нареждането за възстановяване, държавата-членка, в която се намира въпросният бенефициер, изпълнител или партньор, извършва плащането на дълга на съвместния орган за управление, преди да се обърне към бенефициера, изпълнителя или партньора.

3. В случай че възстановяването се отнася до дълг на бенефициер, изпълнител или партньор, установен в държава партньор, или съвместният орган за управление не успее да получи възстановяването на тези разходи в срок от една година след издаването на нареждането за възстановяване, съвместният орган за управление сезира Комисията, която въз основа на пълно досие се натоварва със задачата да изиска възстановяването от бенефициера, изпълнителя или партньора, който се намира в държавата партньор, или директно от националните органи на тази държава.

4. Предаденото досие на държавата-членка или на Комисията съдържа всички документи, чрез които може да се изиска възстановяването, както и доказателства за извършените постъпки от съвместния орган за управление пред бенефициера или изпълнителя, за да получи обратно дължимите суми.

▼M3

5. Съвместният орган за управление проявява надлежно усърдие, за да гарантира възстановяване на дължимите суми в рамките на една година от издаването на нареждането за възстановяване. Поспециално, той гарантира, че вземането е безспорно, ликвидно и изискуемо. Когато съвместният орган за управление възнамерява да се откаже от констатирана дължима сума, той гарантира, че отказът е редовен и съответства на принципа на доброто финансово управление и принципа на пропорционалност. Решението за отказ трябва да бъде обосновано и внесено за предварително одобрение от страна на Комисията и на съвместния мониторингов комитет. Въз основа на съответните указания на Комисията нейното предварително одобрение може да не се изисква.

▼B

6. Когато дължимата сума не е могла да бъде възстановена или не е предадено пълно досие по смисъла на параграф 4 на държавата-членка или на Комисията поради небрежност на съвместния орган за управление, съвместният орган за управление носи отговорност за възстановяването след срок от една година и декларираните суми се обявяват за недопустими за финансиране на Общността.

▼B

7. Съгласно параграфи 2 и 3 сключените в рамките на програмата договори от съвместния орган за управление съдържат клауза, чрез която Комисията или въпросната държава-членка могат да изискат възстановяването от бенефициера, изпълнителя или партньора, в случай че сумата е все още дължима една година след издаването на нареждането за възстановяване от съвместния орган за управление.

РАЗДЕЛ 3

Доклади

Член 28

Годишни доклади на съвместния орган за управление

1. Най-късно на 30 юни всяка година съвместният орган за управление предава на Комисията годишен доклад, одобрен в доклада за одит, посочен в член 31, за изпълнението на оперативната програма от 1 януари до 31 декември предходната година, който преди това е одобрен от съвместния мониторингов комитет. Първият годишен доклад се предава най-късно на 30 юни от втората година на програмата.

2. Всеки годишен доклад включва:

а) техническа част, която описва:

— постигнатия напредък при изпълнението на програмата и приоритетите ѝ,

— подробен списък на подписаните договори, както и евентуално възникналите трудности във връзка с това,

— осъществените дейности като техническата помощ през предходната година,

— взетите мерки по отношение на мониторинга, оценката и одита на проектите, резултатите от тях и предприетите действия за решаване на набелязаните проблеми,

— информационните и комуникационните дейности,

— програмата с дейностите, предвидени да бъдат изпълнени през следващата година;

б) подробна финансова част в еуро, посочваща за всеки приоритет:

— отпуснатите на съвместния орган за управление суми от Комисията като принос на Общността и от участващите държави като съфинансиране, както и други евентуални приходи на програмата,

— извършените плащания и възстановявания от съвместния орган за управление като техническа помощ и в полза на проекти и актуализиране на банковата сметка на програмата,

▼B

— размера на допустимите разходи, направени по проектите, така както са представени от бенефициерите в докладите и платежните им искания,

— прогнозирания бюджет за задълженията и разходите на съвместния орган за управление за следващата година;

в) декларация, подписана от представителя на съвместния орган за управление, с която се гарантира, че внедрените системи за управление и контрол от програмата през предходната година продължават да отговарят на одобрения от Комисията модел и са функционирали по начин, по който дават разумна гаранция за точността на отчетите на представените разходи във финансовия доклад, както и за законността и редовността на транзакциите, за които са направени.

Член 29

Годишен доклад на службата за вътрешен одит

1. Службата за вътрешен одит на съвместния орган за управление ежегодно прилага програма за контрол на вътрешните потоци и правилното прилагане на процедурите в съвместния орган за управление. Тази служба изготвя годишен доклад, който предава на представителя на съвместния орган за управление.

2. Съвместният орган за управление предава посочения в параграф 1 доклад на Комисията и на съвместния мониторингов комитет като приложение към посочения в член 28 годишен доклад.

Член 30

Годишен доклад за изпълнението на програмата за одит на проектите

1. Всяка година съвместният орган за управление изготвя доклад за изпълнението през предходната година на програмата за одит на проектите, както е посочено в член 37. В този доклад подробно се описва използваната от съвместния орган за управление методология за избор на представителна извадка от проектите, проведените проверки, отправените препоръки и направените заключения от съвместния орган за управление, отнасящи се до финансовото управление на въпросните проекти.

2. Съвместният орган за управление предава посочения в параграф 1 доклад на Комисията и на съвместния мониторингов комитет като приложение към посочения в член 28 годишен доклад.

Член 31

Доклад за външен одит

1. Независимо от външните одити на съвместния орган за управление, организирани от администрацията на държавата, където той е установен, съвместният орган за управление използва независим публичен орган или сключва договор с независим одобрен одитор, член на международно призната асоциация за надзор на законния

▼B

одит, за да може всяка година, в съответствие със деонтологичните стандарти и правила на Международната федерация на счетоводителите (IFAC), да се извършва *ex post* оценка на отчета за разходите и приходите, декларирани от съвместния орган за управление в годишния му финансов доклад.

2. Външният одит обхваща пряко направените от съвместния орган за управление разходи в рамките на техническата помощ и управлението на проектите (плащания). Докладът за външен одит одобрява отчетите на разходите и приходите, декларирани от съвместния орган за управление в годишния му финансов доклад, и по-конкретно, че декларираните разходи са реално направени, както и че са точни и допустими.

3. Съвместният орган за управление предава доклада за външен одит на Комисията и на съвместния мониторингов комитет като приложение към посочения в член 28 годишен доклад.

▼M2

Член 32

Окончателният доклад за изпълнението на съвместната оперативна програма включва *mutatis mutandis* същите елементи като годишните доклади, включително приложенията към тях, за целия срок на програмата. Докладът се предава най-късно на 30 юни 2017 г. за програмите, които са пристъпили към удължаването на фазата на изпълнение от 31 декември 2014 г. до 31 декември 2015 г., и не по-късно от 30 юни 2016 г. за програмите с фаза на изпълнение, която приключва на 31 декември 2014 г.

▼B

РАЗДЕЛ 4

Допустими разходи по съвместната оперативна програма

Член 33

Допустими разходи по съвместната оперативна програма

1. За да бъдат допустими за финансиране от Общността, разходите по съвместната оперативна програма трябва да бъдат направени през периода на изпълнение на програмата в съответствие с член 43.

2. За допустими разходи за изпълнението на програмата от съвместния орган за управление се считат разходите за техническа помощ, които отговарят на следните критерии:

а) разходите, необходими за изпълнението на програмата спрямо критериите, определени от програмата и от съвместния мониторингов комитет, и отговарящи на принципите за добро финансово управление, а именно за пестеливост и съотношение разходи—ефективност;

б) разходите, заведени в счетоводството на програмата, които могат да бъдат идентифицирани и проверени и които са удостоверени с оригинални оправдателни документи.

в) разходите, които са направени след прилагане на приложимите тръжни процедури.

▼B

3. При спазване на параграфи 1 и 2 са допустими:

а) разходите, направени за персонала, назначен в рамките на програмата, които съответстват на реалните заплати, към които се добавят социалните осигуровки и други разходи, които влизат във възнаграждението. Те не трябва да надвишават заплатите и разходите, които по принцип прави структурата, в която работи съвместният орган за управление или съвместният технически секретариат, освен с доказателство, което посочва, че излишъците са необходими за изпълнението на съвместната оперативна програма;

б) пътните разходи и командировъчните за персонала и други лица, които участват в съвместната оперативна програма, доколкото това е обичайна практика на назначените органи за управлението на програмата. Освен това, ако командировъчните се поемат като фиксирана сума, ставките не трябва да надвишават ставките от таблиците, публикувани от Европейската комисия в момента на приемане на съвместната оперативна програма;

в) разходите за закупуване и наемане на оборудване и доставки (нови или втора употреба) специално за нуждите на съвместния орган за управление или съвместния технически секретариат за целите на изпълнението на съвместната оперативна програма, както и разходите за предоставяне на услуги, доколкото тези разходи съответстват на тези от поръчката;

г) разходите за консумативи;

д) косвените разходи, които представляват общи административни разходи;

е) разходите за подизпълнение;

ж) разходите, които пряко произтичат от постановените в настоящия регламент и в програмата изисквания (например информационни действия и действия за прозрачност, оценки, външни одити, преводи и др.), включително разходите за финансови услуги (по-конкретно разходите за банкови преводи).

Член 34

Недопустими разходи по съвместната оперативна програма

За недопустими разходи за изпълнението на програмата от съвместния орган за управление се считат разходите за техническа помощ, а именно:

а) задълженията и провизиите за загуби и дългове;

б) дължимите лихви;

в) разходите, които вече са обхванати по друга линия;

г) закупуването на земя или недвижима собственост;

д) загубите от валутна обмяна;

е) данъците, включително ДДС, освен ако съвместният орган за управление не може да ги възстанови и ако приложимото законодателство не забранява плащането им;

ж) кредитите към трети органи;

з) глобите.

▼B

Член 35

Вноски в натура по съвместната оперативна програма

Евентуалните вноски в натура от участващите държави и при необходимост, от други източници, трябва да бъдат упоменати отделно в бюджета на съвместната оперативна програма и не са допустими.

Те не могат да бъдат смятани за част от съфинансирането на участващите държави в максимален размер от 10 %, както е посочено в член 20, с изключение на първоначалните вноски в натура от съвместния орган за управление, посочен в член 19, параграф 3 от настоящия регламент.

Разходите за назначения персонал от участващите държави за техническата помощ в програмата не се считат за вноски в натура и не могат да се смятат за съфинансиране в бюджета на програмата.

Член 36

Допустими разходи по проектите

1. Разходите по всеки проект трябва да бъдат направени през периода на изпълнение на всеки договор.

2. Допустимите разходи, недопустимите разходи и възможността за вноски в натура по проектите се определят в договорите, подписани с бенефициерите и изпълнителите.

РАЗДЕЛ 5

Контрол

Член 37

Годишна програма за одит на проектите

1. От края на първата година на съвместната оперативна програма съвместният орган за управление ежегодно изготвя програма за одит на проектите, които финансира.

2. Посоченият в параграф 1 контрол се извършва въз основа на документи и на място чрез избрана извадка от проектите от съвместния орган за управление, като се използва метод за вземане на случайна статистическа извадка, основан на международно признатите стандарти за одит, а именно като се отчитат рисковите фактори, свързани с размера на проектите, вида операция, вида бенефициер или други целесъобразни елементи. Извадката е достатъчно представителна, за да гарантира равнището на приемлива гаранция по отношение на прекия контрол, извършен от съвместния орган за управление върху материалните аспекти, точността и допустимостта на декларираните разходи в рамките на проектите.

Член 38

Контрол на Общността

Комисията, Европейската служба за борба с измамите (OLAF), Сметната палата на Европейски общности и всеки упълномощен външен одитор от тези институции имат право да проверяват, по

▼B

документи и на място, използването на средствата на Общността от съвместния орган за управление и отделните бенефициери и партньори по проектите.

Този контрол може да бъде проведен под формата на цялостен одит въз основа на оправдателни документи, отчети и счетоводни документи и всякакви други документи, свързани с финансирането на съвместната оперативна програма (включително за съвместния орган за управление, всички документи, свързани с избирането на проекти и с договорите) и на проекта.

Член 39

Система за национален контрол

Държавите-членки имат право да внедрят система за национален контрол, чрез която да се проверява валидността на декларираните разходи за операциите или част от изпълнените операции на тяхна територия, както и съответствието на тези разходи и операции или част от операции съгласно правилата на Общността и националните им правила.

ГЛАВА V

ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ СЪВМЕСТНИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

Член 40

Участници в проектите на съвместната оперативна програма

1. Проектите се представят от заявителите, които са партньори и включват поне един партньор от всяка държава-членка, която участва в програмата, и най-малко една участваща в проекта държава.

2. Посочените в параграф 1 заявители и партньори са установени в регионите, посочени в член 4, букви а) и б), и съответстват на критериите за допустимост, посочени в член 23, параграф 2 от настоящия регламент.

В случаите, в които целите на проектите не могат да бъдат постигнати без участието на партньори, установени в различни от посочените в първа алинея региони, подобно участие може да бъде прието.

Член 41

Естество на проектите

Естеството на проектите може да бъде три вида:

а) интегрирани проекти, в които партньорите провеждат на своя територия една част от действията, които съставляват проекта;

б) симетрични проекти или подобни дейности се провеждат паралелно, от една страна, в държавите-членки и от друга страна, в държавите партньори;

в) проектите, които се провеждат основно или единствено в една държава-членка или в една държава партньор, но в полза на всички или някои партньори по съвместната оперативна програма.

▼B

Проектите се провеждат в регионите, посочени в член 4, букви а) и б) от настоящия регламент.

В изключителни случаи, ако е необходимо за постигането на целите на проектите, проектите могат да се провеждат частично в различни от определените във втора алинея региони.

Член 42

Информация и прозрачност на съвместната оперативна програма

1. Съвместният орган за управление отговаря за изпълнението на информационните действия и действията за прозрачност на съвместната оперативна програма. По-специално съвместният орган за управление взема необходимите мерки, за да гарантира прозрачността на финансирането или съфинансирането на Общността, що се отнася до собствените си действия или действията, финансирани в рамките на програмата. Тези мерки трябва да следват приложимите правила относно прозрачността за външните действия, така както са публикувани от Комисията.

2. Установените офиси на техническия секретариат, при необходимост, в участващите държави отговарят за оповестяването и запознаването с дейностите на съвместната оперативна програма, както и за информирането на евентуално заинтересованите органи.

ГЛАВА VI

ПРИКЛЮЧВАНЕ НА СЪВМЕСТНИТЕ ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ

Член 43

Срок на съвместната оперативна програма

▼M3

1. Периодът на изпълнение на всяка съвместна оперативна програма започва най-рано от датата на приемане на съвместната оперативна програма от Комисията и приключва най-късно 36 месеца след предаването на окончателния доклад.

▼B

2. Този период на изпълнение се състои от следните фази:

а) фаза на изпълнение на съвместната оперативна програма с максимален срок от седем години, която приключва най-късно на 31 декември 2013 г. След таза дата не може да бъде обявена процедура по покана за представяне на оферти или покана за представяне на предложения, или да бъде сключен договор, с изключение на договори за одит и оценка;

▼M1

б) фаза на изпълнение на финансираните от съвместната оперативна програма проекти, която започва по същото време като фазата на изпълнение на програмата и приключва най-късно на 31 декември 2015 г. Всички дейности по финансираните от програмата проекти трябва да приключат най-късно на тази дата;

▼M3

в) фаза на финансово приключване на съвместната оперативна програма, която включва финансовото приключване на всички сключени договори в рамките на програмата, *ex post* оценката на програмата, предаването на окончателния доклад и окончателното плащане или окончателното възстановяване от Комисията. Тази фаза приключва най-късно 36 месеца след предаването на окончателния доклад.

▼M2

3. Независимо от разпоредбите на параграфи 1 и 2, в случай на непредвидени и надлежно обосновани нужди или обстоятелства, след мотивирано искане на съвместния мониторингов комитет Комисията може да даде съгласието си за удължаване на периода на изпълнение на съвместна оперативна програма. В посочения случай датите за предаване на окончателния доклад, посочени в член 32, не се прилагат.

▼B

Член 44

Евентуално спиране на програмата

1. В случаите, предвидени в член 9, параграф 10, букви в) и г) от Регламент (ЕО) № 1638/2006, или в други надлежно обосновани случаи, Комисията може да реши да спре съвместната оперативна програма преди предвидения край на периода на изпълнение по искане на съвместния мониторингов комитет или по своя собствена инициатива след консултиране със съвместния мониторингов комитет.

2. В този случай съвместният орган за управление сезира Комисията за това искане и предава окончателния доклад в срок от три месеца след решението на Комисията. След изчистване на предишните предварителни финансирания Комисията извършва окончателното плащане, при необходимост изготвя нареждане за окончателно възстановяване, което съвместният орган за управление евентуално може да изиска. Комисията също така освобождава останалото след задълженията салдо.

3. Когато спирането на програмата е поради неподписване на финансовите споразумения от държавите партньори в предвидените срокове, вече извършените бюджетни задължения като отпуснати суми по линия на Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, предвидени за трансграничното сътрудничество по ред 1 В от Финансовите перспективи (Междуинституционално споразумение 2006/C 139/01), остават налични за нормалния им срок, но могат да обхващат само действия, които се провеждат изключително във въпросните държави-членки. Вече извършените бюджетни задължения като отпуснати суми по линия на европейския инструмент за добросъседство и партньорство, предвидени за трансграничното сътрудничество по ред 4 от Финансовите перспективи (Междуинституционално споразумение 2006/C 139/01), се освобождават.

4. При неподписване на финансовата конвенция от държавите партньори или неподписване на решение на Комисията за приключване на съвместната оперативна програма преди предвидената дата за изтичане на програмата се прилага следната процедура:

а) за отпусканите суми за европейския инструмент за добросъседство и партньорство, предвидени за трансграничното сътрудничество по ред 1 Б от Финансовите перспективи (Междуинституционално споразумение 2006/C 139/01), предвидените суми за следващите годишни задължения за въпросната съвместна оперативна програма се използват в рамките на Европейския фонд за регионално развитие (FEDER) съгласно процедурите, посочени в член 9, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 1638/2006;

▼B

б) за отпусканите суми за Европейския инструмент за добросъседство и партньорство, предвидени за трансграничното сътрудничество по ред 4 от Финансовите перспективи (Междуинституционално споразумение 2006/C 139/01), предвидените суми за следващите годишни задължения за въпросната съвместна оперативна програма се използват за финансиране на други допустими програми или проекти в съответствие с Регламент (ЕО) № 1638/2006.

Член 45

Съхраняване на документи

Съвместният орган за управление и отделните бенефициери и партньори в проектите трябва да съхранява в продължение на седем години, считано от плащането на салдото по програмата или на всеки от проектите, всички документи, които се отнасят до съвместната оперативна програма и проекта, а именно докладите и оправдателните документи, както и отчетите и счетоводните документи и всякакви други документи, свързани с финансирането на съвместната оперативна програма (включително за съвместния орган за управление – всички документи, които се отнасят до избора и до договорите) или на всеки проект.

Член 46

Приключване на програмата

1. Съвместната оперативна програма се счита за приключена след извършване на следните операции:

а) приключване на всички сключени в рамките на програмата договори;

б) плащане или възстановяване на окончателното салдо;

в) изчистване на отпуснатите суми от Комисията.

2. Приключването на съвместната оперативна програма не засяга правото на Комисията при необходимост да извършва финансови корекции впоследствие спрямо съвместния орган за управление или бенефициерите на проектите, ако окончателният размер на допустимите суми по програмата или проектите трябва да бъде актуализиран в резултат на извършен контрол след датата на приключване.

▼M3

3. В случай че съвместният орган за управление не е могъл да декларира пред Комисията окончателния размер поради:

а) проекти, спрени поради съдебно производство или административно обжалване със суспензивно действие; или

б) форсмажорни обстоятелства, които сериозно засягат изпълнението на цялата програма или на част от нея;

крайната дата на периода на изпълнение, както е посочено в член 43, параграф 1, не се прилага за частта от програмата, за която се отнасят букви а) или б) от настоящия параграф.

▼B

ГЛАВА VII

ОКОНЧАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 47

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на седмия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.